

NACZELNA RADA ADWOKACKA
Instytut Legislacji i Prac Parlamentarnych

ul. Świętojerska 16, 00-202 Warszawa
tel. 22 505 25 02, fax 22 505 25 08
e-mail: nra@nra.pl www.nra.pl

Warszawa, dnia 30 listopada 2022 r.

Szanowny Pan
Marszałek Senatu RP
Prof. Tomasz Grodzki

STANOWISKO

Instytutu Legislacji i Prac Parlamentarnych Naczelnej Rady Adwokackiej
dotyczące petycji Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę
w sprawie zapewnienia dzieciom do 18-go roku życia – pokrzywdzonym
przestępstwami
przesłuchania w przyjaznym trybie art. 185 a, b, c i d Kodeksu postępowania karnego

Petycja Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę w sprawie zapewnienia dzieciom do 18 roku życia – pokrzywdzonym przestępstwami, przesłuchania w przyjaznym trybie art. 185 a, b, c i d Kodeksu postępowania karnego jest bardzo cenną inicjatywą podjętą w celu zwrócenia uwagi na nierówną pozycję dzieci w procesie karnym.

Obowiązująca w wyżej powołanym przepisie Kodeksu postępowania karnego granica 15 lat jest nienaturalnie nakreśloną linią różnicującą dzieci pokrzywdzone przestępstwem poniżej i powyżej tej granicy, przyznając młodszym dzieciom prawo do szczególnej ochrony ich praw w toku procesu karnego, prawa do przesłuchania w warunkach, które mają zapobiegać ich powtórnej wiktyimizacja, traktując jednocześnie starszych, powyżej 15 roku życia, jak osoby dorosłe, zobowiązane do składania zeznań przed organami ścigania i sądem tyle razy ile organ prowadzący sprawę uzna za celowe i w warunkach, w jakich zeznania składają osoby dorosłe (Komisariat Policji, Prokuratura, Sąd).

Zgodnie z art. 10 § 1 i art. 11 Kodeksu cywilnego pełnoletność, a w raz z nią pełną zdolność do czynności prawnych uzyskuje ten, kto ukończył 18 lat. Zgodnie z art. 92 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego dziecko pozostaje aż do pełnoletności pod władzą rodzicielską. W żadnej z wyżej powołanych ustaw, a także w innych przepisach prawa dotyczących ochrony

praw dzieci nie pojawia się granica wieku 15 lat jako przyznająca dziecku szczególne uprawnienia. Wynika to z faktu, iż 15-letnie dziecko nie jest uważane za w pełni ukształtowaną osobę, która jest w stanie reprezentować swoje prawa m.in. przed organami ścigania. Wyżej przedstawiony pogląd jest powszechnie obowiązujący z punktu widzenia prawnego, medycznego, społecznego, psychologicznego. Doświadczenie jakiegokolwiek formy krzywdzenia może zaburzyć rozwój dziecka, spowodować regres jego rozwoju, co oznacza, że udział w czynnościach procesowych będzie dodatkową traumą. Uwzględnienie petycji Fundacji Dzieci Niczyje ma bezpośredni związek z podjęciem działań zmierzających do ochrony psychiki małoletnich pokrzywdzonych, co leży w interesie całego społeczeństwa.

Adwokatura jest powołana do udzielania pomocy prawnej, współdziałania w ochronie praw i wolności obywatelskich oraz w kształtowaniu i stosowaniu prawa. Adwokatura z racji swojej pozycji ustrojowej wspiera prawa osób traktowanych nierówno m.in. ze względu na wiek, jak w przypadku dzieci pokrzywdzonych przestępstwem. Z tego względu Adwokatura popiera w pełni petycję Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę.

Autor: adw. Emilia Nauman

Członek Zespołu ds. opiniowania i sporządzania projektów
legislacyjnych w zakresie prawa rodzinnego i nieletnich
Instytutu Legislacji i Prac Parlamentarnych
Naczelnej Rady Adwokackiej

Dyrektor
Instytutu Legislacji i Prac Parlamentarnych
przy Naczelnej Rady Adwokackiej
adw. Dorota Kulirńska